

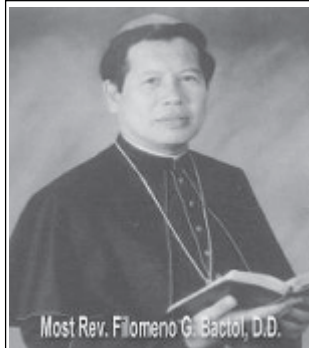
KATILINGBAN

Ang opisyal nga pamantalaan sa Basic Ecclesial Communities (BEC) sa parokya sa Naval

Vol 1, No. 8

website: www.geocities.com/navaldiocese

Marso 2005

Most Rev. Filomeno G. Bactol, D.D.

Mensaje

KWARESMA UG PAGKABANHAW

Ang kwaresma mao ang panahon nga gigahin sa Simbahan aron kita makapamalandong sa Pagkatawo, Kinabuhi, Pagkamatay, ug Pakabanhaw sa atong

Ginoong Hesukristo. Kini mao ang gitawag nato sa Ingles nga Paschal Mystery. Nagsugod ang panahon sa kwaresma niadtong miaging Miyerkules sa Badlis ug matapos kini sa Misa sa Katapusang Panihapon sa Huwebes Santo. Sa sunod nga tulo ka adlaw, pagasaulogon nato ang tulo ka pinakaimportanteng adlaw / kasaulogon sa atong Liturhiya: ang Biyernes Santo, Sabado Santo, ug Domingo sa Pagkabanhaw.

Niining panahona, gitawag kitang tanan sa pagbag-o sa atong kaugalingon aron kita makasaulog sa tiunay gayud sa kalipay sa Pasko sa Pagkabanhaw. Kay sa pagkabanhaw sa atong Ginoo, gihatagan kita Niya sa Kaluwasan. Nahimo kitang mga anak nga tinubos sa Dios ug nahimo kitang Iyang bag-ong katawhan. Dili ba angayan lamang nga magsadya kita niining maong dakong gasa sa Dios kanato?

Apan sa dili pa kita makaangkon sa maong kalipay, hinunua kinahanglan nga moagi usa kita sa dalan sa kwaresma ug Biyernes Santo. Pagasubayon usa nato ang dalan sa pagsakripisyo, hugot nga pag-ampo, ug pagtabang sa mga nanginahanglan. Gikinahanglan nato ang pagpas-an sa atong kaugalingon nga mga Krus aron kita makasunod gayud sa atong Ginoo.

Hinaut pa unta nga ang tagsa tagsa kanato sa BEC modawat sa hagit sa kwaresma sa pagsakripisyo, sa hugot nga pag-ampo diha sa selda prayer meeting, ug pagtabang sa mga nanginahanglan aron kita makaaambit sa tinuoray gayud sa kalipay sa pagluwas kanato sa atong Ginoo. Niining paagi lamang ang atong “katilingban nga malipayon, mamahimong “katilingbang matahum.”

Bishop FILOMENO G. BACTOL, D.D.
ug mga Kaparian sa Naval

PAMALANDONG SA EBANGHELYO

Marso 6, 2005 : Ika-upat nga Domingo sa Kwaresma
Basahon : 1 Sm. 16:1, 6-7, 10-13 / Eph. 5:8-14 /
Juan 9: 1-41

Tema:

Sa ilang pag-usisa kang Cristo, ang kahayag sa kalibutan, ang katawhan mipili dapig o batok kaniya. Ang uban nagpatuo nga nakakita ug nakaila kaniya. Apan nagpabilin sila sa ilang limitado nga panlantaw kaniya. Gigamit kining ilang limitadong kaalam gisukod nila ang mga nabuhat niining pinadala sa Dios. Kon nagdumili sila pagtuo kaniya, nan ang ilang pagsukod gibase nila sa ilang buta nga mga kasingkasing. Pulong pa nila: “Wala gani kami masayod kon taga diin siya”(Juan 9:29)

Usa lamang ka butang ang nahibaloan sa tawo nga kaniadto buta. Alang kaniya ang tawo nga nagpabuka sa iyang mga mata gikan gayod sa Dios. Alang kaniya ug alang usab kanato, ang kinatibukan sa kinabuhi nagdepende lamang niining yanong kamatuoran ug kasiguroan. Bisan pa man sa pagsupak, ang bag-ong naayo kinahanglan molantaw luyo sa pagka-tawo ug pagka-propeta ni Hesus ngadto sa iyang pagka-Anak sa Dios ug pagka-Ginoo. Ug si Hesus lang gihapon ang mohimo sa unang lakang nga maoy magtugot kanato sa pagtan-aw ginamit ang mga mata sa pagtuo. “Nakakita na ikaw, ug siya ang nakigsulti kanimo karon” (Juan 9:37)

Pinaagi sa bunyag ang makasasala natawo pag-usab gikan sa kangitngit ngadto sa kahayag ni Cristo. Apan ang makasasala kinahanglan magkat-on pagtan-aw sa tanang butang sa bag-o nga paagi ginamit ang mga mata sa pagtuo. Busa ang kinatibuk-an sa kinabuhing Kristiyano puno sa mga

pagkat-on. Sama kini sa inanay nga pagkatkat agi sa binag-ong panlantaw niining kalibutana, ginamit ang nadawat ug sa dili pa hingpit nga panlantaw, ngadto unya sa hingpit ug tataw nga pagkakita nato sa adlaw nga moabot si Cristo.

Pamalandongi kini:

Unsa may imong panlantaw sa mga butang niining kalibutana? Basin bayag nabutaan ka hinoon kanila tungod kay wala mo man gamita ang mga mata sa pagtuo nga gitanyag ni Cristo kanimo?

Marso 13, 2005: Ikalimang Domingo sa Kwaresma
 Basahon: Ez. 37:12-14 / Rom. 8: 8-11 / Juan 11:1-45
 or Juan 11: 3-7, 17, 20 -27, 33b - 45

Tema:

Ang pagbanhaw kang Lazaro mao ang katapusang ilhanan, ang katapusang dakong milagro nga atong mabasa sa ebanghelyo sumala ni San Juan. Daw usa ka binali, kay ang kamatayon ni Lazaro nahimo hinoong kapadayganan sa himaya sa Dios (Juan 11:4), apan ang pagbanhaw kaniya nagdala hinoon kang Hesus ngadto sa kamatayon (Juan. 11:46-53) . Naghinapos na ang semana sa Kwaresma. Hapit na mabuntog ang kamatayon, apan kamatayon mismo mao ang nagtangag sa liso sa kinabuhi.

Sa dihang nabihag sila didto sa Babilonia, ang mga Israelita daw mga patay. Nagun-ob ang templo, ang yuta nalaglag, ug ang ilang mga pangulo nabihag. Apan si Ezequiel misangyaw nga ang Ginoo motukod pag-usab sa iyang katawhan. Sama nga ang lapok nga si Adan gihuypan sa Dios sa iyang makabuhing gininhawa ug nabuhi, sa ingon karon ang Ginoo mopadala sa iyang espiritu ngadto sa

ugang mga bukog sa Israel aron kini mabuhi pag-usab.

Ang Ginoo nagtukod pag-usab sa iyang katawhan. Diha sa diosnong gahum, gibuhi pag-usab ni Hesus si Lazaro. Apan kining mga hitabo naghulagway sa gasa sa kinabuhi nga natuman pinaagi sa kamatayon ug sa pagkabanhaw ni Hesus. Diha kaniya hanimo kitang gawasnon gikan sa balaod sa sala ug sa kamatayon (Roma 8:2). Human kita nahiusa sa kamatayon ni Cristo pinaagi sa bunyag, mituo kita nga mabuhi kita diha kaniya pinaagi sa Espiritu sa Dios nga nagpuyo sulod kanato (Roma 6:3-11). “Kita karon mga anak na sa Dios, apan wala pa nato matino kon unsa gayod kita kaniya, kay Makita man nato siya sa iyang pagkamao gayod” (1 Juan 3:2).

Pamalandongi kini:

Sa kadulom sa imong kasakitan ug kagulangan, hugot ka bang mituo ug milaum nga ang Dios kanunayng nagauban kanimo? Hinumdumi nga didto sa krus iyang nasinati ang kinatibuk-an sa imong pagkatawhanon. Gani tungod niadto gibalaan niya ang tanang kahimtang nga katawhan.

March 20, 2005 : Domingo Sa Pagpasakit Sa Ginoo
 (Bendita sa Lukay)
 Basahon: Is. 50: 4-7 / Phil. 2:6-11 / Mateo 21:1-11

Tema:

Uban sa mga batang Judio ang Simbahan miambit karong adlaw sa kadaugan ni Cristo. Misulod siya sa balaang siyudad, ang Jerusalem, aron pagtabok gikan niining kalibutana ngadto sa iyang Amahan.

KATILINGBAN
 Ang pagkat-on nga panlantaw sa Basik Espiritual Community (BEC) sa parokya sa Masak

TEAM MINISTRY

Team Moderator: Bishop Filomeno G. Bactol, D.D.
Team Members: Fr. Marvyn A. Maceda
 Fr. Benjamin C. Pantas
 Fr. Jesus G. Ty
 Fr. Kenneth Hendricks
 Fr. Dario Bebillio
 Fr. Bing Colasito

Editor:

Alfredo Paghubasan

Writers/Researchers:

Salvador Castro Reymund Icaín
 Ramises Bongabong Linda Roldan
 Doxia Canonoy Necitas Casado
 Catalina Machete Gualberto Tonelete

Encoders:

Vinna Sabroso Sonia Pitao
 Josephine Romero

Circulation Managers:

Jorge Manco
 Danny Jayubo
 Jonnel Quilaneta
 Alfredo Olaer

Business Managers:

Rizalito V. Curso
 Conchita Calvez

Computer Specialist

Oscar O. Borrinaga

Ang mga pagsaysay sa pagpasakit sa atong Ginoo nga basahon niining Domingoha sa walay duhaduha naglangkob gayod sa kinauyokan sa atong mga ebanghelyo. Adunay daghang mga pagtagad nga nag-abot libot niining yano apan mahinuklogong mga sugilanon. Nagmando sila sa paagi sa pagsaysay sa kasakitan sa atong Ginoo. Sa gihimong pagtagad aron pagpakita nga ang Kristiyanismo walay kalabotan sa kalihokang malapason ug masupakon, ang mga ebanghelista mipatataw sa duruha: ang laraw nga mosangpot ngadto sa kamatayon ni Hesus ug ang pagkainosente sa Manunubos nga gilansang alang sa mga makasasala. Kini sila nagmatuod usab kon giunsa niining maong kamatayon paghingpit ang Balaang Kasulatan, ug gituman diha sa mahinungdanong hitabo sa pagpasakit ug diha sa mga taho nga nagbutyag niini. Ang makasaysayong pagsal-ot sa paglansang diha sa kasaulogan sa Pasko sa Pagsaylo mahinungdanon kaayo alang sa mga Kristyano. Ang paghalad og karnero isip sakripisyo gipulihan ni Hesus, ang sakripisyo sa bag-ong kasabutan. Dugang pa gayod niini, ang mga ebanghelista misugyot nga si Hesus maoy sumbanan sa pagpaubos, sa pag-ampo, sa paglahutay diha sa pag-antos. Pinaagi niining mga hiyas nga naghingpit sa pagkatawhanon ni Hesus, nakakat-on gayod ang Simbahan.

Ang mga pagsaysay sa pagpasakit sa atong Ginoo dili gayod makunhuran diha sa nagsugilon lamang sa mga yugto. Tiniman-an sa kinaiya sa matag ebanghelista, sila nagpadayag og usa ka hiniusang kasaysayan diin ang pag-ataki sa dautan, nga naghatod kang Hesus ngadto sa iyang tumang pagpasakit, gihimo sa Dios nga kawang.

Pamalandongi kini:

1. Sa pagpasakit sa atong Ginoo, gibalaan niya ang tawhanong kasakit ug pag-antos. Nakaamgo ka ba niini?
2. Tungod sa pagpasakit ni Cristo, ang imong kasakit ug pag-antos nakaangkon og bili. Giunsa man nimo pagdawat ang imong mga kasakit ug pag-antos?

Congratulations:

**BEC FIRST ANNIVERSARY
BEC ROMBLON/BUTAY**

MARCH 4, 2005

March 27, 2005: Domingo Sa Pasko Sa Pagkabanhaw Sa Ginoo

Basahon: Acts 10:34-43 / Col. 3:1-4 / Juan 20:1-9

Tema:

Kon pangutan-on ang mga Kristyanos kon unsay kahulugan sa Domingo sa Pagkabanhaw, mohisgot gilayon sila sa pagkabanhaw ni Hesus. Adlaw kini sa pagsaysay sa katinglahang sugilanon. Nakita ni Maria Magdalena nga ang bato naligid na gikan sa baba sa lubnganan. Misulod si Pedro ug nakita niya ang panapton nga lino. Ug nakakita usab niini ang hinigugmang tinun-an ug mituo. Ang pagtuo sa mga magtutuo niadtong panahona nagasukad sa ilang mga pagmatuod. Mao kini ang atong kasaulogan sa kinabuhi, kay ang kamapanghason sa diosnong gugma misakmit og kadaugan gikan sa baba sa kamatayon. Ang atong mga paghandum ug mga tulumanon naghiusa kanato uban nianang hitabo nga labing makalibog, makapatingala ug makapalingkawas. Matag Domingo, ug ilabina niining labing mahinungdanong Domingo sa tuig, misulod kita sa mga hitabo nga nagpakita nga ang Pagkabanhaw labaw pa diay sa usa ka hitabo nga sa makausa ka higayon nahitabo. Nanalangin ug nanag-ambit kita sa usa ka pagkaon nga maoy nag-umol kanato sa pagka-Lawas ni Cristo. Nag-awit kitag mga “aleluya” ug nag-ingon nga ang Maayong Balita nagpakatawo lang gihapon sa atong kalibutan. Gibulokan nato ang mga itlog ug nalipay kita sa kapistahan sa walay pagkinahanglan pagsabot niini. Sayod kita nga tapos na ang tingtugnaw ug miabot na ang bag-ong kinabuhi. Gibag-o nato ang kinabuhi sama nga atong gibag-o ang atong panaad sa bunyag. Sa labing tukmang pagkasulti, nahangangha kita atubangan Niya nga maoy nagbag-o sa kinabuhi ug maoy naghatag kahigayonan sa pagpanaad. Ang basahon gikan sa Sulat ngadto sa taga- Colosas nagpadayag og lain pang kahinugdanon niining adlaw. Tataw kaayo nga sulod niining tanang mga kasaulogan adunay gipunting nga kaugmaon. Mahimong “tinguhaon nato ang mga butang langitnon labaw kay sa mga butang yutan-on.” Ang pagkabanhaw mao ang saad sa katapusan sa panahon. Ang atong mga kasaulogan nahitabo dinhi sa makasasalang kalibutan, diha sa dili hingpit nga

Mga pagtuluna-an luyo sa
SUGILANON

K R U S

Usa ka adlaw niana sa panahon sa kwaresma, nagpasiugda si Kristo ug usa *pilgrimage* diin magbaktas ang tanan nga magpas-an sa ilang mga krus. Usa ka tawo mireklamo kang Kristo nga bug-at ra kaayo ang iyang krus nga gipas-an. Mihangyo siya kung puede ba maalisdan ang iyang krus.

Gidala ni Kristo ang tawo ngadto sa pabrika sa mga Krus, ug didto gipapili siya ni Kristo sa gusto niya nga Krus. Mao kadto nga malipayon nga gibutang sa tawo ang iyang gipas-an nga krus sa usa ka daplin ug misuroy siya sulod sa pabrika aron pagpili sa iyang krus. Gisulayan niya pagpas-an ang usa ka krus – bug-at ra! Ang usa - gaan ra pud dali rang mapalid sa hangin! Ang usa mubo ra ug naglisud siya pagpas-an niini, samtang ang usa pa gayud sobra ra sad nga kataas naglisud gihapon siya pagdala niini.

Mipadayon siya sa paglibot hangtud miabot siya sa usa ka daplin ug didto nakita niya ang usa ka krus. Iya kining gisulayan pagpas-an ug nakaangay siya niini. Miingon siya kang Kristo: “*Ginoo, ania ra ang gusto nako nga krus! Iksakto ra gyud ang sukol ug gibug-aton para kanako.*”

Samtang nanggawas silang duha sa pabrika, nakamatikod ang tawo nga mipahiyum ang Ginoo. “*Lord, nganong mikatawa ka man?*” nangutana ang tawo.

Ang Ginoo mitubag: “*Ang imo man gud krus nga napilian, mao kana ang imong krus nga imo gireklamohan kaganina. Mao kana ang krus nga imong gibutang sa daplin kay mangita ka lagi ug laing krus!*”

PAGTULUN-AN:

Ang Ginoo dili maghatag kanato ug mga pagsulay nga dili ra sad kaya nato nga pas-anon.

(Pamalandong....*gikan sa pahina 3*)

Simbahan. Diha kanila natagamtaman nato ang panahon kanus-a kitang tanan magmahimayaon.

Pamalandongi kini:

Sa imong pagsimba matag Domingo, imo bang nasinati ang Nabanhawng Ginoo? Imo bang gitinguha ang mga butang langitnon labaw kay sa mga butang yutan-on sa imong pagkinabuhi adlaw-adlaw?

B E C B A L I T A

Maayong pagbalik Padre Bing! Si Fr Bing Colasito malipayon nga naghatag sa iyang pasalamat sa tanan tungod sa mga pag-ampo alang sa kalampusan sa iyang operasyon sa *gall bladder* nga gihimo sa Chong Hua Hospital sa Cebu City niadtong Pebrero 8, 2005. Si Fr. Bing nahibalik na sa atong parokya sa Naval.

-oOo-

Happy Sacerdotal Anniversary kang Padre Manuel “Maning” Salarda, ang kura sa Caibiran, nga magasaulog sa iyang ika 25 nga tuig sa pagkapari karong Marso 23, 2005. Ang Ginoo magpanalangin pa kanimo Padre alang sa dugang pang madasigon nga pag-alagad sa katilingban sa Dios.

-oOo-

Atong iapil sa atong mga pag-ampo ang dali nga pagkaayo sa atong mahal nga Santo Papa, Juan Pablo II, nga gioperahan sa iyang tutunlan (*tracheotomy*) niadtong Pebrero 24, 2005. Mahimuduman nato nga ang Santo Papa naospital usab sa Roma niadtong miaging semana tungod sa trangkaso, labot lamang sa gibati niya nga *parkinsons disease*.

-oOo-

Ang Department of Health (DOH) nagpasiugda kaniadtong Pebrero 21, 2005 sa Programa sa “Ligtas-Buntis.” Ang atong Simbahan makusganon nga wala mouyon niini tungod sa mga isyu-moral (*moral issues*) nga nahilambigit niini.

Alang sa dugang kasayuran sa kamaturoan mahitungod sa “ligtas-buntis” ug sa kadaot niini, giawhag ang tanan sa pagtambong sa usa ka adlaw nga seminar karong Marso 6, 2005, Domingo, sa atong Simbahang Katedral dinhi sa Naval. Magsugod ang seminar alas otso y media sa buntag hangtud alas kwatro sa hapon (8:30 AM – 4:00 PM). Ang magpasiugda niini mao ang *Commission on Family and Life* sa Archdiocese of Palo nga gipanguluhan ni Fr. Erby Lajara ug sa iyang Team. Palihug pagdala sa inyong balon sa paniudto.

BEC SCHEDULES & ACTIVITIES

(Month of March 2005)

March 5, 2005: BEC Cluster Fellowship
BEC Ilaya & Smo. Rosario
Lugar: Cathedral Church, Oras: 6:30 P.M.

-oOo-

March 19, 2005: Parish Fellowship
BEC Selda Alagad/Presidents,
Lugar: Sitio Bagacay Chapel

-oOo-

March 20, 2005: Parish Fellowship
BEC Selda Alagad/Presidents
Lugar: Barangay Sabang Chapel

-oOo-

March 27, 2005: Cluster Fellowship
BEC Talustusan, Sitio Kawayan & Magtaran-an
Lugar: Sitio Kawayan Chapel